Lietas Nr. 11170042213
Lietas arhīva Nr. KA05-0138-15/2

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Valmierā 2015.gada 7.decembrī

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs **M.Lapiņš**
un tiesneses **E.Knēgere** un **G.Kukaine**
piedaloties prokuroram **A.Silavam**
zvērinātam advokātam **A.Zvejsalniekam**

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. C/ aizstāvja zvērināta advokāta A.Zvejsalnieka iesniegto apelācijas sūdzību par Gulbenes rajona tiesas 2014.gada 3.jūnija spriedumu.

Noklausījusies tiesneša M.Lapiņa ziņojumu un iepazinusies ar pierādījumiem krimināllietā, Vidzemes apgabaltiesa

**k o n s t a t ē j a ,**

ka ar Gulbenes rajona tiesas spriedumu **/pers. C/**, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu un sodīts:
- pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.1) ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.2) ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.3) ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.4) ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.5) ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.6) ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.7) ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.8) ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 180.panta pirmās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.9) ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.10) ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 180.panta pirmās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.11) ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.12) ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem;
- pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 180.panta pirmās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.13) ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo līdz ceturto daļu noteiktie sodi daļēji saskaitīti un sods pēc noziegumu kopības noteikts brīvības atņemšana uz 1(vienu) gadu 7(septiņiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu noteiktajam sodam daļēji pieskaitīts Gulbenes rajona tiesas 2012.gada 17.decembra spriedumā noteiktais neizciestais sods un galīgais sods pēc spriedumu kopības noteikts brīvības atņemšana uz 1(vienu) gadu 8 (astoņiem) mēnešiem.

No /pers. C/ par labu AS "/nosaukums/", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ piedzīta kompensācija 965,80 EUR (Ls 679,09); par labu SIA "/nosaukums/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ piedzīta kompensācija 90,71 EUR (Ls 63,75).

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas par sveša maksāšanas līdzekļa jeb maksājuma instrumenta nolaupīšanu (noziedzīgais nodarījums Nr.1).

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

/pers. C/ 2013.gada 8.un 9.jūnijā, mantkārīgu motīvu vadīts, ļaunprātīgi, izmantojot viltu, ieguva svešu maksāšanas līdzekli - personalizētus internetbankas datus, ko nelikumīgi izmantoja, apzināti sniedzot nepatiesas ziņas aizdevumu saņemšanai, līdz ar to ar krāpšanu mēģināja iegūt, kā arī ieguva aizdevumus citas personas vārdā, šādos apstākļos.

2013.gada 8.jūnijā, mantkārīgu motīvu vadīts, /pers. C/ nolēma nelikumīgi, izmantojot krāpšanu, iegūt aizņēmumu citas personas vārdā, lai pēc tam naudu iztērētu savām vajadzībām. Noziedzīgo nodomu īstenojot, /pers. C/ Gulbenes novada Stāmerienas pagasta Vecstāmerienā satikās ar paziņu /pers. D/ un ar viltu, sakot, ka nepieciešama internetbanka (attālinātais bankas pakalpojums, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus), lai dēls no Anglijas varētu ieskaitīt naudu un viņš to izņemt, pierunāja /pers. D/ noformēt piekļuvi internetbankai. 2013.gada 8.jūnijā /pers. C/ kopā ar /pers. D/ ieradās pie AS "SEB bankas" Gulbenes filiāles /adrese/, un automašīnā gaidīja, kamēr /pers. D/ noformēs piekļuvi internetbankai, t.i. noslēgs līgumu par SEB bankas internetbankas lietošanu. Pēc tam /pers. C/ ar viltu savā lietošanā ieguva gan /pers. D/ pases datus, gan bankas konta numuru, gan pieslēgšanās vārdu un pirmās piekļūšanas paroli SEB bankas internetbankas sistēmai, gan autorizācijas ierīcē - kodu kartē, sniegto informāciju. Minētais internetbankas sistēmas sekmīgai izmantošanai nepieciešamais personalizētais procedūru kopums - pieslēgšanās vārds, piekļūšanas parole un autorizācijas ierīce - kodu karte, saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 1.panta 38.punktu atzīstams par maksājuma instrumentu jeb maksāšanas līdzekli. Līdz ar to /pers. C/ ar viltu un izmantojot /pers. D/ uzticēšanos, ieguva savā rīcībā svešu, /pers. D/ lietošanā nodoto maksājuma instrumentu - pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti.

Vēl ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas par sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu (noziedzīgais nodarījums Nr.2) un pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas

par krāpšanu nelielā apmērā (noziedzīgais nodarījums Nr.3).

Noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

/pers. C/, izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, 2013.gada 8. un 9.jūnijā atkārtoti nelikumīgi izmantoja viņa rīcībā esošo /pers. D/ maksāšanas līdzekli - personalizētus internetbankas datus, sniedza nepatiesas ziņas aizņēmuma saņemšanai, un tādā veidā mēģināja iegūt un arī ieguva savā rīcībā "ātro" kredītu naudu, ko pēc tam kā savu palūdza /pers. D/ izņemt no bankomāta ar debetkarti un atdot viņam, šādos apstākļos.

2013.gada 8.jūnijā /pers. C/, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegto maksāšanas līdzekli - personalizētus internetbankas datus, un norādot, ka aizņēmumu vēlas saņemt /pers. D/ (norādot /pers. D/ personas kodu, neatbilstošu tālruņa numuru, kā arī paša izveidotu e-pasta adresi), reģistrējās un pieteicās aizņēmuma saņemšanai 284,57 EUR (Ls 200) apmērā AS "4finance", reģ.Nr.40003991692, mājas lapā Vivus.lv un identifikācijai no /pers. D/ konta Nr./konta numurs/ pārskaitīja uz aizdevuma izsniedzēja kontu /konta numurs/ vienu santīmu, ar to apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma Nr.9852046001 noteikumiem. Tanī pašā datumā uz /pers. D/ kontu tika pārskaitīts aizdevums 284,57 EUR (Ls 200) apmērā, tādā veidā /pers. C/ to iegūstot savā rīcībā. /pers. D/ par paņemto aizņēmumu nezināja, bet /pers. C/ aizdevuma atmaksu neveica, tāpēc AS "4finance" nodarīts materiālais zaudējums aizdevuma pamatsummas apmērā 284,57 EUR (Ls 200), procentiem par kapitāla lietošanu 53,12 EUR (Ls 37,33) un līgumsoda apmērā 171,11 EUR (Ls 120,26), kopā 508,80 EUR (Ls 357,59).

Vēl ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas par sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu (noziedzīgais nodarījums Nr.4) un pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par krāpšanu nelielā apmērā (noziedzīgais nodarījums Nr.5).

Noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

/pers. C/ 2013.gada 8.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegto maksāšanas līdzekli - personalizētus internetbankas datus, un norādot, ka aizņēmumu vēlas saņemt /pers. D/ (norādot /pers. D/ personas kodu, neatbilstošu tālruņa numuru, kā arī paša izveidotu e-pasta adresi), reģistrējās un pieteicās aizņēmuma saņemšanai 284,57 EUR (Ls 200) apmērā AS "4finance", reģ.Nr.40003991692, mājas lapā SMScredit.lv un identifikācijai no /pers. D/ konta Nr./konta numurs/ pārskaitīja uz aizdevuma izsniedzēja kontu /konta numurs/ vienu santīmu, ar to apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma Nr.652230001 noteikumiem. Tanī pašā datumā uz /pers. D/ kontu tika pārskaitīts aizdevums 284,57 EUR (Ls 200) apmērā, tādā veidā /pers. C/ to iegūstot savā rīcībā. /pers. D/ par paņemto aizņēmumu nezināja, bet /pers. C/ aizdevuma atmaksu neveica, tāpēc AS "4finance" nodarīts materiālais zaudējums aizdevuma pamatsummas apmērā 284,57 EUR (Ls 200) un līgumsoda apmērā 172,88 EUR (Ls 121,50), kopā 457,45 EUR (Ls 321,50).

Vēl ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas par sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu (noziedzīgais nodarījums Nr.6) un pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par krāpšanu nelielā apmērā (noziedzīgais nodarījums Nr.7).

Noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

/pers. C/ 2013.gada 9.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegto maksāšanas līdzekli - personalizētus internetbankas datus, un norādot, ka aizņēmumu vēlas saņemt /pers. D/ (norādot /pers. D/ personas kodu, neatbilstošu dzīvesvietu, tālruņa numuru, kā arī paša izveidotu e-pasta adresi), reģistrējās un pieteicās aizņēmuma saņemšanai SIA "/nosaukums/", reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, mājas lapā Ferratum.lv un identifikācijai no /pers. D/ konta Nr./konta numurs/ pārskaitīja uz aizdevuma izsniedzēja kontu /konta numurs/vienu santīmu, ar to apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma noteikumiem. Tanī pašā datumā uz /pers. D/ kontu tika pārskaitīts aizdevums 71,14 EUR (Ls 50) apmērā, tādā veidā /pers. C/ to iegūstot savā rīcībā. /pers. D/ par paņemto aizņēmumu nezināja, bet /pers. C/ aizdevuma atmaksu neveica, tāpēc SIA "/nosaukums/", nodarīts materiālais zaudējums aizdevuma pamatsummas apmērā 71,14 EUR (Ls 50) un aizdevuma maksas apmērā 19,56 EUR (Ls 13,75), kopā 90,71 EUR (Ls 63,75).

Vēl ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas par sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu (noziedzīgais nodarījums Nr.8) un pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 180.panta pirmās daļas par krāpšanas nelielā apmērā mēģinājumu (noziedzīgais nodarījums Nr.9).

Noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

/pers. C/ 2013.gada 9.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegto maksāšanas līdzekli - personalizētus internetbankas datus, un norādot, ka aizņēmumu vēlas saņemt /pers. D/ (norādot /pers. D/ personas kodu, neatbilstošu dzīvesvietu, tālruņa numuru, kā arī paša izveidotu e-pasta adresi), reģistrējās un pieteicās aizņēmuma saņemšanai 142,29 EUR (Ls 100) apmērā SIA "/nosaukums/", reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, mājas lapā kredits365.lv un identifikācijai no /pers. D/ konta Nr./konta numurs/ pārskaitīja uz aizdevuma izsniedzēja kontu /konta numurs/ vienu santīmu, ar to apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma Nr.4247000CA53493A noteikumiem. Izvērtējot atbilstību aizdevuma izsniegšanas prasībām, aizdevums netika izsniegts no /pers. C/ gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Vēl ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas par sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu (noziedzīgais nodarījums Nr.10) un pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 180.panta pirmās daļas par krāpšanas nelielā apmērā mēģinājumu (noziedzīgais nodarījums Nr.11).

Noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

/pers. C/ 2013.gada 9.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegto maksāšanas līdzekli - personalizētus internetbankas datus, un norādot, ka aizņēmumu vēlas saņemt /pers. D/ (norādot /pers. D/ personas kodu, neatbilstošu dzīvesvietu, tālruņa numuru, kā arī paša izveidotu e-pasta adresi), reģistrējās un pieteicās aizņēmuma 142,29 EUR (Ls 100) apmērā saņemšanai SIA "/nosaukums/", reģ.Nr./reģistrācijas numurs/ mājas lapā un identifikācijai no /pers. D/ konta Nr./konta numurs/ /pers. C/ pārskaitīja uz aizdevuma izsniedzēja kontu /konta numurs/ vienu santīmu, ar to apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma noteikumiem. Izvērtējot atbilstību aizdevuma izsniegšanas prasībām, aizdevums netika izsniegts no /pers. C/ gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Vēl ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas par sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu (noziedzīgais nodarījums Nr.12) un pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 180.panta pirmās daļas par krāpšanas nelielā apmērā mēģinājumu (noziedzīgais nodarījums Nr.13).

Noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

/pers. C/ 2013.gada 9.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegto maksāšanas līdzekli - personalizētus internetbankas datus, un norādot, ka aizņēmumu vēlas saņemt /pers. D/ (norādot /pers. D/ personas kodu, neatbilstošu dzīvesvietu, darba vietu, tālruņa numuru, kā arī paša izveidotu e-pasta adresi),

reģistrējās un pieteicās aizņēmuma saņemšanai 142,29 EUR (Ls 100) apmērā AS "/nosaukums/", reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, mājas lapā un identifikācijai no /pers. D/ konta Nr./konta numurs/ pārskaitīja uz aizdevuma izsniedzēja kontu /konta numurs/ vienu santīmu, ar to apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma noteikumiem. Izvērtējot atbilstību aizdevuma izsniegšanas prasībām, aizdevums netika izsniegts no /pers. C/ gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Ar pirmās instances tiesa spriedumu konstatēts, ka tādējādi /pers. C/ kopā izdarīja septiņus noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā, trīs noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā un trīs noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 180.panta pirmajā daļā.

Apsūdzētā /pers. C/ aizstāvis zvērināts advokāts A.Zvejsalnieks par pirmās instances tiesas spriedumu iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā apstrīdējis spriedumu pilnā apmērā, lūdzis to atcelt un taisīt jaunu attaisnojošu spriedumu.

Aizstāvis uzskata, ka /pers. C/ nepamatoti atzīts par vainīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā un viņa darbībās nav noziedzīga nodarījuma sastāva. Aizstāvim neesot saprotami iemesli, kāpēc /pers. C/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā attiecībā uz maksāšanas līdzekļa nolaupīšanu no /pers. D/ (noziedzīgais nodarījums Nr.1). Neesot saprotams, kā izpaudusies apsūdzībā norādītā maksāšanas līdzekļa nolaupīšana, kas liecina par to, ka tikusi nolaupīta interneta bankas kodu karte. Tāpat neesot saprotams, kas tad ticis nolaupīts, kādā veidā izpaudies viltus un kas ir šī noziedzīgā nodarījuma priekšmets, jo gan /pers. C/, gan /pers. D/ liecinot, ka visi interneta bankai nepieciešamie dati - parole un cipari no kodu kartes nosaukti pa telefonu. Aizstāvja ieskatā nolaupīšana nevarot izpausties kā interneta bankas datu nosaukšana pa telefonu un paši dati – informācija, nevis šo datu nesēji nekādi nevarot būt Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma priekšmets.

Aizstāvis arī attiecībā uz pērējām sešām epizodēm, kurās /pers. C/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, nesaskata viņa darbībās noziedzīga nodarījuma sastāvu. Aizstāvis atsaucies uz apsūdzībā un tiesas spriedumā norādīto, ka prettiesiski izmantots /pers. D/ izsniegtais maksāšanas līdzeklis – personalizēti internetbankas dati. Aizstāvja ieskatā šāds formulējums esot neizprotams, kā arī jēdziens "personalizēti interneta bankas dati" neatbilstot Kredītiestāžu likuma 1.panta pirmās daļas 38.punktā noteiktajai maksāšanas līdzekļa definīcijai. Tāpat interneta bankas dati nevarot tikt uzskatīti par maksāšanas līdzekli un nevarot būt noziedzīga nodarījuma priekšmets Krimināllikuma 193.panta otrās daļas izpratnē. Pie tam noziedzīga nodarījuma priekšmets esot definēts pārmērīgi nekonkrēti.

Aizstāvja ieskatā tiesa esot pārmērīgi uzticējusies /pers. D/ liecībām, faktiski tās nepārbaudot, bet /pers. C/ liecības neargumentēti kā nepamatotas noraidījusi. Aizstāvis atsaucies uz Kriminālprocesa likuma 128.panta trešajā daļā noteikto par pierādījumu ticamību un norādījis, ka tas vien, ka /pers. D/ ir ticis brīdināts par krimināltatbildību par nepatiesu liecību sniegšanu, nepiedodot viņa liecībām augstāku spēku un ticamību.

No lietas materiāliem un paša /pers. D/ liecībām izrietot, ka viņam bijis zināms par veiktajām darbībām ar interneta banku. /pers. D/ pats esot saucis /pers. C/ kodu kartes ciparus un, izmantojot maksājumu karti, noņēmis naudu no bankomāta.

Aizstāvis norādījis, ka /pers. D/ neesot pieslēdzis kontam interneta banku un nodevis visus ar to saistītos datus /pers. C/, bet gan tikai nosaucis datus, kas nepieciešami darbību veikšanai un arī pats esot piedalījies naudas noņemšanā. Tas liecinot, ka /pers. D/ apzinājies riskus, kas saistīti ar sava konta datu nodošanu citām personām un saglabājis kontroli pār kodu karti un maksājumu karti. Tāpat esot ticamas /pers. C/ liecības par to, ka /pers. D/ zināja par kredītu ņemšanu un saņemtos kredītus /pers. C/ un /pers. D/ tērējuši kopīgi. Tiesā neesot pārbaudītas liecības par to, ka par kredītos iegūto naudu /pers. D/ esot tērējis, iegādājoties alkoholu un cigaretes.

Apsūdzība nekādi neatspoguļojot acīmredzamu faktu, ka no aizdevumos saņemtajiem Ls 450 skaidrā naudā noņemti Ls 390, bet Ls 50 palikuši /pers. D/ rīcībā. Aizstāvja ieskatā /pers. D/ esot ieinteresēts pilnībā nestāstīt informāciju par to, ka viņam bija zināms par kredītu ņemšanu un tas notika ar viņa piekrišanu, jo viņa interesēs esot izvairīties no kredīta maksājumiem. Aizstāvis lūdzis ņemt vērā, ka turpmāk /pers. D/ šo kontu lietojis pensijas saņemšanai. Tas pierādot, ka /pers. D/ visu laiku esot saglabājis kontroli pār kontu un turpinājis to lietot.

Tāpat tiesa neesot izvērtējusi un arī noskaidrojusi apstākli, ka naudu /pers. D/ esot nodevis nevis /pers. C/, bet kādai trešajai personai, kura neesot tikusi noskaidrota un nopratināta.

Aizstāvim neesot saprotams, kādu iemeslu dēļ /pers. D/ atzīts par cietušo un kāds kaitējums viņam ticis nodarīts, jo viņš neesot norādījis ne uz kādu zaudējumu. Aizstāvis uzskata, ka pats /pers. D/ ar savām darbībām esot pilnvarojis /pers. C/ saņemt aizdevumus, lai tos izlietotu kopīgi ar /pers. C/.

Tāpat neesot skaidrs, kāpēc /pers. C/ darbības, ņemot kredītus, kvalificētas tieši pēc Krimināllikuma 180.panta, jo Krimināllikuma 210.pants paredzot atbildību par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu subsīdiju, kredīta vai cita aizdevuma saņemšanai vai subsīdiju, kredīta vai cita aizdevuma izmantošanas laikā, kas esot speciālā norma attiecībā uz darbībām, norādot nepatiesas ziņas kredīta ņemšanas laikā.

Neesot saprotams arī, kā izpaudies viltus attiecībā pret SIA "/nosaukums/" un a/s "/nosaukums/", jo visi apsūdzībā minētie kredīti esot ņemti t.s. "ātro kredītu" uzņēmumos. Šo kredītu izsniegšanas specifika esot saistīta ar kredīta devēja paaugstinātu risku, jo kredīts tiekot izsniegts bez nosacījumiem un nepārbaudot saņēmēja maksātspēju. Aizstāvis uzskata, ka neesot nekāda pamata secināt, ka /pers. C/ būtu izmantojis viltu, lai iegūtu SIA "/nosaukums/" un a/s "/nosaukums/" uzticību, panākot kredīta izmaksu. Apsūdzībā aprakstītās darbības neraksturojot krāpšanas noziedzīga nodarījuma sastāvu, bet gan nepatiesu ziņu sniegšanu aizdevuma saņemšanas laikā.

Aizstāvja ieskatā, lai personas darbībās konstatētu krāpšanas pazīmes, esot nepieciešams konstatēt, ka persona ieguvusi mantu, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos, vai ar viltu. Darbību veikšana automatizētā datu sistēmā, ievadot datus, kā arī pārskaitot vienu santīmu, nekādi nevarot tikt uzskatīta par viltu, jo aizdevumi izsniegti automātiski datorizētā veidā, tādējādi neesot iespējama viltus pielietošana un uzticības iegūšana.

Saistībā ar a/s "/nosaukums/" pieteikto un tiesas apmierināto kaitējuma kompensāciju 965,80 EUR apmērā aizstāvis atsaucies uz Civillikuma 1716., 1724. 1771. un 1772.pantu un norādījis, ka, lai tiesiski piedzītu no /pers. C/ līgumsodu, esot jākonstatē, ka starp /pers. C/ un a/s "/nosaukums/" pastāvējis kāds civiltiesisks līgums, kas no lietas materiāliem neizrietot. Savukārt, ja šāds līgumsods izriet no a/s "/nosaukums/" un līgumiem, kurus /pers. D/ vārdā noslēdzis /pers. C/, tad piedzenot šādu līgumsodu, tiesa faktiski atzīstot šo līgumu spēkā esamību. Aizstāvība piekrīt šādai pozīcijai un uzskata, ka līgumi starp a/s "/nosaukums/ un /pers. D/ ir spēkā un /pers. C/ rīkojies kā /pers. D/ pārstāvis ar viņa ziņu. Attiecīgi pastāvot civiltiesiskas attiecības un neesot pamata kriminālprocesa veikšanai. Aizstāvības ieskatā līgumsods piedzenams no /pers. D/, nevis no /pers. C/. Tiesai neesot bijis pamata līgumsoda piedziņai no /pers. C/ un jautājums par līgumsodu esot risināms civilprocesuālā kārtībā. Tāpat tiesa neesot noskaidrojusi, vai apsūdzībā minētie kredīti jau nav tikuši piedzīti no /pers. D/, tāpēc neesot izslēgta dubulta piedziņa gan no /pers. C/, gan no /pers. D/. Esot iespējams, ka minētās saistības tikušas cedētas citām personām un nav pamata to piedziņai par labu cietušajam.

Ar Vidzemes apgabaltiesas 2014.gada 2.oktobra spriedumu Gulbenes rajona tiesas spriedums atcelts daļā par /pers. C/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.1), 15.panta ceturtās daļas un 180.panta pirmās daļas (noziedzīgie nodarījumi Nr.9, Nr.11, Nr.13), daļā par soda noteikšanu pēc Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas, daļā par galīgā soda noteikšanu un kaitējuma kompensāciju. /pers. C/ atzīts par vainīgu un notiesāts pēc Krimināllikuma 193.[1]panta pirmās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.1). Kriminālprocess /pers. C/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 180.panta pirmās daļas (noziedzīgie nodarījumi Nr.9, Nr.11, Nr.13) izbeigts.

Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka Krimināllikuma 193.[1]panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

2013.gada 8.jūnijā /pers. C/ nolēma nelikumīgi, izmantojot krāpšanu, iegūt aizņēmumu citas personas vārdā, lai pēc tam naudu iztērētu savām vajadzībām.

Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, /pers. C/ Gulbenes novada Stāmerienas pagasta Vecstāmerienā satikās ar paziņu /pers. D/ un ar viltu, norādot, ka viņam nepieciešama internetbanka, lai dēls no Anglijas varētu ieskaitīt naudu un viņš šo naudu varētu izņemt, pierunāja /pers. D/ noformēt piekļuvi internetbankai. Tajā pašā dienā /pers. C/ kopā ar /pers. D/ ieradās pie AS "/nosaukums/" Gulbenes filiāles /adrese/, un automašīnā gaidīja, kamēr /pers. D/ noformēs piekļuvi internetbankai, proti, noslēgs līgumu ar AS "/nosaukums/" par internetbankas lietošanu. Pēc tam /pers. C/ ar viltu ieguva bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu, pirmās piekļūšanas paroli AS "/nosaukums/" internetbankas sistēmai un kodu kartes datus, proti, datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot svešu maksāšanas līdzekli.

Ar Augstākās tiesas 2015.gada 30.aprīļa lēmumu atcelts Vidzemes apgabaltiesas 2014.gada 2.oktobra spriedums daļā par /pers. C/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 193.[1]panta pirmās daļas (noziedzīgais nodarījums Nr.1), atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (noziedzīgie nodarījumi Nr.2, Nr.4, Nr.6, Nr.8, Nr.10 un Nr.12), atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas (noziedzīgie nodarījumi Nr.3, Nr.5 un Nr.7), daļā par /pers. C/ noteikto sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un ceturto daļu, galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu un daļā par kaitējuma kompensāciju. Atceltajā daļā lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā, bet pārējā daļā spriedums atstāts negrozīts.

Augstākā tiesa atzinusi, ka Vidzemes apgabaltiesas 2014.gada 2.oktobra spriedums ir pretrunīgs un likuma prasībām neatbilstošs, jo tiesa /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus – pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu kartes datus – vienlaikus atzinusi gan par maksāšanas līdzekli, gan par datiem, kas deva apsūdzētajam iespēju nelikumīgi izmantot maksāšanas līdzekli.

Augstākā tiesa norādījusi, ka Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā un Krimināllikuma 193.[1]panta pirmajā daļā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir dažādi noziedzīgā nodarījuma priekšmeti, pirmajā gadījumā tie ir sveši finanšu instrumenti un maksāšanas līdzekļi, bet otrajā gadījumā – dati, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentus vai maksāšanas līdzekļus.

Vēl Augstākā tiesa atzinusi, ka apelācijas instances tiesas spriedums atceļams arī daļā par apsūdzētā /pers. C/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, jo pirmās instances tiesa, atzīstot viņu par vainīgu Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā (noziedzīgie nodarījumi Nr.2, Nr.4, Nr.6, Nr.8, Nr.10 un Nr.12) un Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (noziedzīgie nodarījumi Nr.3, Nr.5 un Nr.7) paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, sniegusi kopīgu šo noziedzīgo nodarījumu aprakstu, bet apelācijas instances tiesa šajā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstājusi negrozītu. Minētais attiecināms uz 2014.gada 2.oktobra spriedumā norādītajiem noziedzīgiem nodarījumiem Nr.3, Nr.5 un Nr.7.

Vēl Augstākā tiesa lēmumā norādījusi, ka Kriminālprocesa likuma nosacījumi neliedz tiesai grozīt noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, tomēr šādā gadījumā jāievēro vairāki nosacījumi, tostarp apsūdzētā tiesības uz aizstāvību.

Augstākās tiesas ieskatā arī gadījumi, kuros tiesa noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju grozījusi pēc savas iniciatīvas un tā rezultātā netiek pasliktināts apsūdzētā stāvoklis lietā, neapliecina, ka šajā procesā pilnībā ievērotas apsūdzētā tiesības uz aizstāvību.

Augstākā tiesa vērsusi uzmanību uz to, ka apsūdzētā tiesības uz aizstāvību aptver vairākus aspektus, tostarp apsūdzētā tiesības tikt uzklausītam, proti, tiesības izteikt viedokli par visiem jautājumiem, faktiem un tiesību normām pirms tiesas nolēmuma pieņemšanas, tajā skaitā arī par noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju.

Apsverot iesniegtās apelācijas sūdzības motīvus, uzklausot valsts apsūdzības uzturētāja, apsūdzētā un viņa aizstāvja viedokli un pārbaudot pierādījumus krimināllietā, Vidzemes apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams un taisāms jauns spriedums.

Ņemot vērā minētos Augstākās tiesas lēmumā izteiktos norādījumus, apelācijas instances tiesas sēdē valsts apsūdzības uzturētājs grozīja apsūdzību. Grozītā apsūdzība tika izteikta jaunā redakcijā un tā tiesai iesniegta rakstveidā (2.sēj.7.-11.lapa). Valsts apsūdzētājs norādīja, ka grozītajā apsūdzībā /pers. C/ inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas apstākļi netiek grozīti, taču tiek grozīta viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu kvalifikācija.

Tā kā ar Vidzemes apgabaltiesas 2014.gada 2.oktobra spriedumu kriminālprocess /pers. C/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 180.panta pirmās daļas (Gulbenes rajona tiesas spriedumā norādīti kā noziedzīgie nodarījumi Nr.9, Nr.11, Nr.13) tika izbeigts un ar Augtākās tiesas lēmumu spriedums šajā daļā tika atstāts negrozīts, minēto noziedzīgo nodarījumu mēģinājumi vairs nav iekļauti valsts apsūdzētāja grozītās apsūdzības jaunajā redakcijā.

Saskaņā ar grozīto apsūdzību Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka /pers. C/ ir izdarījis sekojošus noziedzīgos nodarījumus.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.1**

/pers. C/ ieguva tādus datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot maksāšanas līdzekli šādos apstākļos.

/pers. C/ 2013.gada 8.jūnijā, mantkārīgu motīvu vadīts, nolēma nelikumīgi, izmantojot krāpšanu, iegūt aizņēmumu citas personas vārdā, lai pēc tam naudu iztērētu savām vajadzībām. Noziedzīgo nodarījumu īstenojot, /pers. C/ Gulbenes novada Stāmerienas pagasta Vecstāmerienā satikās ar paziņu /pers. D/ un ar viltu, sakot, ka nepieciešama internetbanka (attālinātais bankas pakalpojums, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus), lai dēls no Anglijas varētu ieskaitīt naudu un viņš to izņemt, pierunāja /pers. D/ noformēt piekļuvi internetbankai. 2013.gada 8.jūnijā /pers. C/ kopā ar /pers. D/ ieradās pie AS "/nosaukums/" Gulbenes filiāles /adrese/, un automašīnā gaidīja, kamēr /pers. D/ noformēs piekļuvi internetbankai, t.i., noslēgs līgumu par SEB bankas internetbankas lietošanu. Pēc tam /pers. C/ ar viltu ieguva savā rīcībā /pers. D/ pases datus, bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu un pirmās piekļūšanas paroli SEB bankas internetbankas sistēmai un kodu kartes datus, t.i., datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot svešu maksāšanas līdzekli.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 193[1].panta pirmajā daļā.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.2**

/pers. C/ izmantoja tādus datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot maksāšanas līdzekli šādos apstākļos.

/pers. C/ mantkārīgā nolūkā, lai iegūtu savā rīcībā "ātro" kredītu naudu un neveicot tā atmaksu, 2013.gada 8.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus (bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti), pieslēdzās /pers. D/ SEB bankas kontam Nr./konta numurs/ un no tā pārskaitīja uz aizdevēja AS "/nosaukums/" kontu /konta numurs/ vienu santīmu, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma Nr.9852046001 noteikumiem, lai saņemtu aizņēmumu 284,57 EUR (Ls 200) apmērā, lai gan /pers. D/ par paņemto aizdevumu nezināja.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.3**

Vēl /pers. C/ izmantoja tādus datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot maksāšanas līdzekli šādos apstākļos.

/pers. C/ mantkārīgā nolūkā, lai iegūtu savā rīcībā "ātro" kredītu naudu un neveicot tā atmaksu, vēlreiz 2013.gada 8.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus (bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti), pieslēdzās /pers. D/ SEB bankas kontam Nr./konta numurs/ un no tā pārskaitīja uz aizdevēja AS "/nosaukums/" kontu /konta numurs/ vienu santīmu, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma Nr.652230001 noteikumiem, lai saņemtu aizņēmumu 284,57 EUR (Ls 200) apmērā, lai gan /pers. D/ par paņemto aizdevumu nezināja.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.4**

Vēl /pers. C/ izmantoja tādus datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot maksāšanas līdzekli šādos apstākļos.

/pers. C/ mantkārīgā nolūkā, lai iegūtu savā rīcībā "ātro" kredītu naudu un neveicot tā atmaksu, 2013.gada 9.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus (bankas konta numuru, pieslēgšanas vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti), pieslēdzās /pers. D/ SEB bankas kontam Nr./konta numurs/un no tā pārskaitīja uz aizdevēja - SIA "/nosaukums/" kontu /konta numurs/ vienu santīmu, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma noteikumiem, lai saņemtu aizņēmumu 71,14 EUR (Ls 50) apmērā, lai gan /pers. D/ par paņemto aizdevumu nezināja.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.5**

Vēl /pers. C/ izmantoja tādus datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot maksāšanas līdzekli šādos apstākļos.

/pers. C/ mantkārīgā nolūkā, lai iegūtu savā rīcībā "ātro" kredītu naudu un neveicot tā atmaksu, vēlreiz 2013.gada 9.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus (bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti), pieslēdzās /pers. D/ SEB bankas kontam Nr./konta numurs/ un no tā pārskaitīja uz aizdevēja - SIA "/nosaukums/" kontu /konta numurs/ vienu santīmu, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma Nr.4247000CA53493A noteikumiem, lai gan /pers. D/ par pieteikšanos aizdevuma saņemšanai nezināja, taču aizdevums 142,29 EUR (Ls 100) apmērā netika izsniegts no /pers. C/ gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.6**

Vēl /pers. C/ izmantoja tādus datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot maksāšanas līdzekli šādos apstākļos.

/pers. C/ mantkārīgā nolūkā, lai iegūtu savā rīcībā "ātro" kredītu naudu un neveicot tā atmaksu, vēlreiz 2013.gada 9.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus (bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti), pieslēdzās /pers. D/ SEB bankas kontam Nr./konta numurs/ un no tā pārskaitīja uz aizdevēja - SIA "MD Investīcijas" kontu /konta numurs/ vienu santīmu, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma noteikumiem, lai gan /pers. D/ par pieteikšanos aizdevuma saņemšanai nezināja, taču aizdevums 142,29 EUR (Ls 100) apmērā netika izsniegts no /pers. C/ gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.7**

Vēl /pers. C/ izmantoja tādus datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot maksāšanas līdzekli šādos apstākļos.

/pers. C/ mantkārīgā nolūkā, lai iegūtu savā rīcībā "ātro" kredītu naudu un neveicot tā atmaksu, vēlreiz 2013.gada 9.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus (bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti), pieslēdzās /pers. D/ SEB bankas kontam Nr./konta numurs/ un no tā pārskaitīja uz aizdevēja - AS "/nosaukums/" kontu /konta numurs/ vienu santīmu, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma noteikumiem, lai gan /pers. D/ par pieteikšanos aizdevuma saņemšanai nezināja, taču aizdevums 142,29 EUR (Ls 100) apmērā netika izsniegts no /pers. C/ gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.8**

Vēl /pers. C/ izdarīja krāpšanu nelielā apmērā šādos apstākļos.

/pers. C/, mantkārīgu motīvu vadīts, nolūkā iegūt aizdevumu citas personas vārdā, 2013.gada 8.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus (bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti), un norādot, ka aizņēmumu vēlas saņemt /pers. D/ (norādot viņa personas kodu, patiesībai neatbilstošu viņa dzīvesvietu, darba vietu, tālruņa numuru un paša /pers. C/ izveidotu e-pasta adresi), reģistrējās un pieteicās aizņēmuma saņemšanai 284,57 EUR (Ls 200) apmērā AS "/nosaukums/" mājas lapā Vivus.lv un identifikācijai no /pers. D/ SEB bankas konta Nr./konta numurs/ pārskaitīja uz aizdevēja kontu /konta numurs/ vienu santīmu, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma Nr.9852046001 noteikumiem. Pēc šo darbību veikšanas tajā pašā datumā uz /pers. D/ kontu tika pārskaitīts aizdevums 284,57 EUR (Ls 200) apmērā un /pers. C/ to kā savu naudu lūdza /pers. D/ izņemt no bankomāta ar debetkarti un atdot viņam, ko /pers. D/ arī izdarīja. Tādā veidā /pers. C/ ieguva savā rīcībā un izkrāpa no AS "4finance" 284,57 EUR (Ls 200), jo /pers. C/ aizdevuma atmaksu neveica, bet /pers. D/ par paņemto aizdevumu nezināja.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.9**

Vēl /pers. C/ izdarīja krāpšanu nelielā apmērā šādos apstākļos.

/pers. C/, mantkārīgu motīvu vadīts, nolūkā iegūt aizdevumu citas personas vārdā, 2013.gada 8.jūnijā, atrodoties automašīnā

Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus (bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti), un norādot, ka aizņēmumu vēlas saņemt /pers. D/ (norādot viņa personas kodu, patiesībai neatbilstošu viņa dzīvesvietu, darba vietu, tālruņa numuru un paša /pers. C/ izveidotu e-pasta adresi), reģistrējās un pieteicās aizņēmuma saņemšanai 284,57 EUR (Ls 200) apmērā AS "/nosaukums/" mājas lapā SMScredit un identifikācijai no /pers. D/ SEB bankas konta Nr./konta numurs/ pārskaitīja uz aizdevēja kontu /konta numurs/ vienu santīmu, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma Nr.652230001 noteikumiem. Pēc šo darbību veikšanas tajā pašā datumā uz /pers. D/ kontu tika pārskaitīts aizdevums 284,57 EUR (Ls 200) apmērā un /pers. C/ to kā savu naudu lūdza /pers. D/ izņemt no bankomāta ar debetkarti un atdot viņam, ko /pers. D/ arī izdarīja. Tādā veidā /pers. C/ ieguva savā rīcībā un izkrāpa no AS "/nosaukums/" 284,57 EUR (Ls 200), jo /pers. C/ aizdevuma atmaksu neveica, bet /pers. D/ par paņemto aizdevumu nezināja.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

**Noziedzīgais nodarījums Nr.10**

Vēl /pers. C/ izdarīja krāpšanu nelielā apmērā šādos apstākļos.

/pers. C/, mantkārīgu motīvu vadīts, nolūkā iegūt aizdevumu citas personas vārdā, 2013.gada 9.jūnijā, atrodoties automašīnā Gulbenes novada Stāmerienā un izmantojot datoru ar interneta pieslēgumu, kā arī /pers. D/ izsniegtos personalizētos internetbankas datus (bankas konta numuru, pieslēgšanās vārdu, piekļūšanas paroli un kodu karti), un norādot, ka aizņēmumu vēlas saņemt /pers. D/ (norādot viņa personas kodu, patiesībai neatbilstošu viņa dzīvesvietu, darba vietu, tālruņa numuru un paša /pers. C/ izveidotu e-pasta adresi), reģistrējās un pieteicās aizņēmuma saņemšanai SIA "/nosaukums/" mājas lapā Ferratum.lv un identifikācijai no /pers. D/ SEB bankas konta Nr./konta numurs/ pārskaitīja uz aizdevēja kontu /konta numurs/ vienu santīmu, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma noteikumiem. Pēc šo darbību veikšanas tajā pašā datumā uz /pers. D/ kontu tika pārskaitīts aizdevums 71,14 EUR (Ls 50) apmērā un /pers. C/ to kā savu naudu lūdza /pers. D/ izņemt no bankomāta ar debetkarti un atdot viņam, ko /pers. D/ arī izdarīja. Tādā veidā /pers. C/ ieguva savā rīcībā un izkrāpa no SIA "/nosaukums/" 71,14 EUR (Ls 50), jo /pers. C/ aizdevuma atmaksu neveica, bet /pers. D/ par paņemto aizdevumu nezināja.

Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. C/ pauda savu attieksmi pret grozīto apsūdzību un norādīja, ka nevienu no apsūdzībā norādītajiem noziegumiem neesot izdarījis. Tāpēc pēc būtības uzturot iesniegto apelācijas sūdzību un lūdzot šajā lietā taisīt attaisnojošu spriedumu.

/pers. C/ tiesā liecināja, ka /pers. D/ esot sens paziņa. Vairākas reizes esot viņam aizdevis naudu un ieteicis viņam ņemt kredītu. /pers. D/ izstāstījis, kas nepieciešams, lai kredītu būtu iespējams saņemt. Viņš esot /pers. D/ aizvedis uz banku, kur noformēts interneta bankas pieslēgums. /pers. D/ parādījis aploksni, kurā atradies viss nepieciešamais, lai darbotos ar interneta banku. Viņš esot iedevis arī naudu mobilā telefona numura iegādei un /pers. D/ to nopircis. Palīdzējis visu nepieciešamo noformēt. Datorā visu esot darījis viņš pēc /pers. D/ lūguma un kredīti ņemti ar datora palīdzību. Kredīti ņemti vairākās vietās un visas neatceroties. Iegūtos kredītus kopā ar /pers. D/ esot iztērējuši. Tad /pers. D/ sākuši pienākt dokumenti par kredītu atmaksu. /pers. D/ solījis par šo faktu doties uz policiju. Viņš esot piedāvājis saņemtos kredītus atlīdzināt uz pusēm, taču /pers. D/ tam neesot piekritis.

Neraugoties uz to, ka apsūdzētais /pers. C/ savu vainu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā neatzina, tā grozītās apsūdzības apjomā pilnībā ir pierādīta ar iegūtiem un pārbaudītiem pierādījumiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

2014.gada 2.oktobrī apelācijas instances tiesas sēdē cietušais /pers. D/ liecinājis, ka 8.jūnijā pie viņa ieradies /pers. C/ un teicis, ka dēls gribot viņam atsūtīt naudu no Anglijas. Šim mērķim /pers. C/ lūdzis izmantot /pers. D/ bankas kontu, jo pats kontu bankā nevarot atvērt, tā kā esot parādā valstij. /pers. C/ teicis, ka naudas saņemšanai no Anglijas ir nepieciešams atvērt internetbanku. /pers. C/ esot viņu aizvedis uz Gulbeni un viņš bankā pieslēdzis internetbanku. Otrā dienā /pers. C/ pa telefonu esot nosaucis internetbankas paroli. Neatceroties, vai iedevis apsūdzētajam internetbankas kodu karti. Vēl pēc kādām dienām atbraucis /pers. C/ kopā ar vīrieti vārdā /pers.G/, un visi kopā aizbraukuši uz Gulbeni. /pers. C/ neesot teicis, cik daudz naudas viņam dēls atsūtījis. Viņš kopā ar /pers.G/ esot piegājis pie bankomāta, ievietojis tajā savu bankas karti, bankomāta pogas esot spaidījis /pers.G/ un tādā veidā tikusi izņemta nauda no viņam konta. Cik daudz naudas /pers.G/izņēmis, nevarot pateikt, viņaprāt, tie bijuši vairāki simti latu. Attiecībā uz Gulbenes veikalos izdarītajiem pirkumiem ar bankas karti neko nevarot paskaidrot. Viņš pats nekad neesot izdarījis lielākus pirkumus par Ls 5. Faktu, ka bankomātā no viņa konta 11.jūnijā izņemti Ls 30 cietušais nevarēja izskaidrot. Pieļaujot, ka kādu reizi iedevis /pers. C/ savu bankas karti. Nekādas vienošanās par kredītu ņemšanu viņam ar /pers. C/ neesot bijis. /pers. C/ pats arī iztērējis saņemto naudu. Par ņemtajiem kredītiem uzzinājis no brīdinājuma vēstulēm.

Gulbenes rajona tiesā cietušais /pers. D/ liecinājis, ka apsūdzētais atbraucis pie viņa un teicis, ka dēls no ārzemēm sūtot naudu un vajagot reģistrēties internetbankā. Pats viņš to nevarot izdarīt. Nākošajā dienā kopā ar /pers. C/ braucis uz banku un pieslēdzis internetbanku. Bankā iedoto pateicis /pers. C/ un iedevis norakstīt pases datus. Par naudas izņemšanas apstākļiem neko nav varējis iecināt. Pēc kāda laika sākuši pienākt paziņojumi par lielām summām, kas jāatdod. Viņš tādus līgumus neesot slēdzis un devies uz policiju.

2013.gada 30.septembrī /pers. D/ iesniegumā (1.sēj.23.lapa) informējis policiju par to, ka pēc /pers. C/ lūguma pieslēdzis internetbanku. /pers. C/ to lūdzis izdarīt, lai dēls no Anglijas uz šo kontu varētu pārskaitīt naudu. Pēc interneta bankas pieslēgšanas /pers. C/ norakstījis paroli un kodu kartes ciparus. Nākošajā dienā /pers. C/ lūdzis no konta izņemt Ls 390. To izdarījis un /pers. C/ samaksājis Ls 5. Par to, ka uz viņa vārda paņemti kredīti, uzzinājis no saņemtajām brīdinājuma vēstulēm. Šādu atļauju nevienam neesot devis un izteicis lūgumu saukt vainīgo personu pie likumā paredzētās atbildības.

Par interneta bankas pieslēgšanas apstākļiem, darbībām ar viņa pases datiem, paroli un kodu kartes informāciju, kā arī naudas izņemšanas apstākļiem /pers. D/ liecinājis, būdams nopratināts kā cietušais (1.sēj. 33.-34.lapa). Gulbenes rajona tiesā viņš apstiprinājis liecībā norādītos faktus.

AS /Nosaukums / sniegusi informāciju par vispārējo kārtību, kādā klientam tiek piešķirti SMScredit.lv un Vivus.lv aizdevumi (1.sēj. 38.-39.lapa).

Lietā atrodas SMScredit.lv aizdevuma līgums Nr.652230001 ar speciālajiem īstermiņa aizdevuma līguma noteikumiem (1.sēj. 40.lapa), Vivus.lv aizdevuma līgums Nr. 9852046001 ar speciālajiem īstermiņa aizdevuma līguma noteikumiem (1.sēj. 41.lapa), SIA /Nosaukums / atbilde par Ls 50 piešķiršanu pēc pieprasījuma (1.sēj. 49.lapa), SIA /Nosaukums / atbilde par Ls 100 piešķiršanas atteikumu (1.sēj. 53.lapa), SIA /Nosaukums / atbilde par Ls 100 piešķiršanas atteikumu (1.sēj. 54.lapa), kā arī AS /Nosaukums / atbilde par Ls 100 piešķiršanas atteikumu (1.sēj. 56.lapa). Tas pierāda faktu, ka minētajās sabiedrībās ir saņemts pieprasījums par aizdevuma piešķiršanu, izmantojot /pers. D/ bankas kontu.

No /pers. D/ bankas konta apskata (1.sēj. 25.-31.lapa) redzams, ka no /pers. D/ SEB bankas konta uz aizdevēju kontiem pārskaitīts viens santīms, tādējādi apstiprinot, ka /pers. D/ piekrīt aizdevuma līguma noteikumiem. Pēc šo darbību veikšanas uz /pers.

D/ kontu pārskaitīta aizdevuma summa un vēlāk tā vairākās reizēs un dažādās summās izņemta.

Pirmās instances tiesa ir vērtējusi /pers. D/ liecībās norādītos faktus kopumā un savstarpējā saistībā ar citiem pierādījumiem lietā un nav saskatījusi tajos būtiskas pretrunas par lietai nozīmīgiem apstākļiem, kas saistāmi ar /pers. C/ apsūdzībā norādītajām darbībām. Turklāt tās saistītas arī ar faktiem, kādus apsūdzētais /pers. C/ norādījis savās sniegtajās liecībās.

Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka apsūdzētais /pers. C/ iepriekš liecībās norādījis citādus apstākļus savām veiktajām darbībām, kas saistāmas ar noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu.

Tiesas sēdē Gulbenes rajona tiesā apsūdzētais /pers. C/ atzina pilnībā savu vainu darbībās, kas saistītas ar Vivus.lv, SMScredit, SIA "/nosaukums/", SIA "/nosaukums/", SIA "MD Investīcijas", AS "/nosaukums/" un bija kvalificētas pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas. /pers. C/ atzinis arī SIA "/nosaukums/Latvija" pieteikto kaitējuma kompensāciju 90,71 EUR apmērā un AS /Nosaukums / pieteikto kaitējuma kompensāciju 965,80 EUR apmērā (1.sēj. 119, 120. lapa).

/pers. C/ Gulbenes rajona tiesas sēdē liecinājis, ka piedāvājis /pers. D/ paņemt kredītu. /pers. D/ bijis klāt, kad viņš formējis kredītus. Gulbenē /pers. D/ bankā noformējis dokumentus par internetbankas atvēršanu.

/pers. D/ visus datus saistībā ar internetbankas izmantošanu izstāstījis viņam. Viņš (/pers. C/) pierakstījis paroli, kodus, pases datus, arī /pers. D/ telefona numuru. Telefona numurs ticis nopirkts jauns un izmantots tikai kredītu ņemšanai. Kredītus pieteikuši dažādās vietās divās vai trīs dienās. Piesakot pirmos divus kredītus SMS un VIVUS /pers. D/ bijis klāt un ārpus mašīnas smēķējis. Kad pieteicis pēdējos kredītus, /pers. D/ neesot bijis klāt. Summas tikušas pamazām izņemtas. /pers. D/ arī veikalos norēķinājies ar šo naudu par alkoholu, cigaretēm. /pers. D/ 3 vai 4 reizes naudu izņēmis no bankomāta un to atdevis /pers. C/. Ar "man iedeva naudu" viņš (/pers. C/) domājot - „ielika salocītas banknotes mašīnā plauktiņā pie ātrumkārbas". Naudu kopīgi tērējuši. Pie 450 latiem esot apstājies ņemt kredītus. Pirmos ņēmis no VIVUS un SMS, jo tie vairāk devuši. Aizdevuma pieprasīšanu pārtraucis, jo no tām firmām pienākuši zvani un uzdoti „āķīgi" jautājumi. Pārējās firmas aizdevumu atteikušas pēc kāda laika. /pers. C/ pieļāvis, ka konvertu ar internetbankas datiem /pers. D/ atdevis un tie palikuši pie /pers. C/. (1.sēj.120.-121.lapa).

Pirmstiesas kriminālprocesā kā aizdomās turētais /pers. C/ liecinājis (1.sēj.92.-93.lapa), ka viņam radusies doma paņemt aizdevumus uz /pers. D/ vārda. /pers. D/ esot teicis, ka nepieciešams konts, jo dēls no Anglijas ieskaitīs naudu, bet pats kontu nevarot atvērt parādsaistību dēļ. /pers. D/ piekritis noformēt internetbanku un to izdarījis. Internetbankas datus mašīnā esot pierakstījis. Pa telefonu esot prasījis paroli un kādus ciparus, kurus neesot varējis saprast. Neilgi pēc tam noformējis kredītus. /pers. C/ liecībā norādījis, kam un kādus aizņēmumus pieprasījis, kā arī norādījis pieprasīto aizdevumu izlemšanas rezultātu. Tad zvanījis /pers. D/, teicis, ka dēls ieskaitījis naudu Ls 390 un tā jāizņem. /pers. D/ šo summu izņēmis un viņš no tās /pers. D/ atdevis Ls 5.

2013.gada 20.decembrī saņēmis apsūdzības kopiju un uzklausījis apsūdzības būtības skaidrojumu, /pers. C/ norādījis, ka savu vainu atzīstot pilnīgi un pieteicis lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi (1.sēj.96.lapa). Apsūdzības izklāstā norādītas /pers. C/ inkriminētās darbības, tostarp fakts par konkrētas viltus informācijas sniegšanu, lai /pers. D/ noformētu piekļuvi internetbankai.

Izvērtējot /pers. C/ attieksmi pret apelācijas instances tiesā grozīto apsūdzību, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka viņa liecībā norādītie fakti ir saistīti ar nolūku noliegt viņam nevēlamus faktus, par kuriem liecinājis iepriekš. Apsūdzētais savās liecībās cenšas sagrozīt lietas faktiskos apstākļus un panākt sev vēlamu rezultātu, kas dotu pamatu izvairīties no atbildības par saviem nodarījumiem.

Vidzemes apgabaltiesa par ticamākām atzīst apsūdzētā iepriekš sniegtās liecības tādā apjomā, kas nav pretrunā ar citiem pierādījumiem lietā.

Vidzemes apgabaltiesā /pers. C/ celtā apsūdzība pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (Gulbenes rajona tiesas spriedumā norādīts kā noziegums Nr.1) tiek grozīta uz Krimināllikuma 193.$^{1}$panta pirmo daļu (šajā spriedumā kā noziedzīgais nodarījums Nr.1), celtā apsūdzība pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas (Gulbenes rajona tiesas spriedumā norādīts kā noziegums Nr.2, Nr.4, Nr.6, Nr.8, Nr.10 un Nr.12) tiek grozīta uz Krimināllikuma 193.$^{1}$panta otro daļu (šajā spriedumā kā noziedzīgais nodarījums Nr.2, Nr.3, Nr.4, Nr.5, Nr.6, Nr.7), bet celtajai apsūdzībai pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas (noziedzīgie nodarījumi Nr.3, Nr.5 un Nr.7) tiek grozīts noziedzīgā nodarījuma apraksts, ņemot vērā Augstākās tiesas norādījumu (noziedzīgie nodarījumi Nr.8, Nr.9 un Nr.10).

Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka, pārkvalificējot apsūdzētā /pers. C/ darbības no Krimināllikuma 193.panta otrās daļas uz 193.$^{1}$panta pirmo daļu, 193.$^{1}$panta otro daļu, kā arī sniedzot atsevišķu noziedzīgo nodarījumu aprakstu, apsūdzētā tiesības uz aizstāvību nav pārkāptas, jo tas nepasliktina apsūdzētā stāvokli un nepārkāpj viņa tiesības uz aizstāvību. Šādi iebildumi lietas iztiesāšanas gaitā arī netika izteikti.

Krimināllikuma 193.$^{1}$panta pirmajā daļā paredzēta atbildība par tādu datu iegūšanu vai izplatīšanu, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli, bet šā panta otrajā daļā paredzēta atbildība par tādu datu izmantošanu, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli.

Augstākās tiesas 2014.gada 2.oktobra lēmumā (sk. lieta Nr. SKK-0453-14) norādīts, ka ar jēdzienu „dati" Krimināllikuma 193.$^{1}$ panta izpratnē saprotams jebkādu datu (informācijas) kopums, kas dod iespēju izmantot finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli. Datu kopumam jābūt pietiekamam, lai bez papildus informācijas varētu izdarīt finanšu instrumenta vai maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu.

Ar Krimināllikuma 193.$^{1}$ panta pirmajā daļā ietverto jēdzienu „datu iegūšana" jāsaprot darbības, kad persona nelikumīgi, piem., slepeni vai arī izmantojot otras personas uzticēšanos, iegūst jebkādus datus, kas turpmāk dotu viņai iespēju nelikumīgi izmantot citai personai piederošu finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli.

Savukārt ar Krimināllikuma 193.$^{1}$ panta otrajā daļā ietverto jēdzienu „datu izmantošana" jāsaprot darbības, kas tieši vērstas uz jebkādu tādu datu izmantošanu, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentu vai maksāšanas līdzekli.

Augstākās tiesas lēmumā norādīts, ka Krimināllikuma 193.$^{1}$ panta pirmās daļas dispozīcijā ietverta norāde, ka datiem jābūt tādiem, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot finanšu instrumentus vai maksāšanas līdzekļus, tādēļ krimināltiesību iestājas arī gadījumā, ja attiecīgie dati ir iegūti vai izplatīti (Krimināllikuma 193.$^{1}$ panta pirmā daļa), taču persona vēl nav veikusi reālas darbības, lai šos datus izmantotu nelikumīgās darbībās ar finanšu instrumentiem vai maksāšanas līdzekļiem.

Spriedumā minēto pierādījumu kopums dod pamatu Vidzemes apgabaltiesai atzīt, ka apsūdzētais /pers. C/ ar viltu ieguva tādus /pers. D/ datus, kas dod iespēju nelikumīgi izmantot maksāšanas līdzekli. Lai iegūtu nepieciešamos datus, /pers. C/ neatklāja /pers. D/ savu patieso mērķi datu izmantošanai – izmantot attālinātu elektronisko banku operāciju, lai uz /pers. D/ vārda pieteiktu „ātro" kredītu aizdevumu. Minētajos apstākļos ir atzīstams, ka /pers. C/ ir izdarījis Krimināllikuma 193.$^{1}$panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (noziedzīgais nodarījums Nr.1).

Vidzemes apgabaltiesa arī atzīst, ka /pers. C/ šādā veidā iegūtos datus nelikumīgi izmantoja un /pers. D/ vārdā veica pieteikumus aizdevumiem, izmantojot /pers. D/ internetbankas pieslēgumu un bankas kontu. Minētajos apstākļos ir atzīstams, ka /pers. C/ ir izdarījis Krimināllikuma 193.$^{1}$panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (noziedzīgie nodarījumi Nr.2, Nr.3, Nr.4,

Nr.5, Nr.6, Nr.7).

Ņemot vērā to, ka uz /pers. D/ vārda pieteikto un noformēto aizdevumu faktiskais pieteicējs bija /pers. C/, kura mērķis bija piešķirtos aizdevumus saņemt un izlietot savām vajadzībām un neatmaksāt, /pers. C/ izkrāpa no AS "4finance" un SIA "/nosaukums/" naudu, noslēpjot patieso aizdevuma saņēmēju. Konkrētajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes tam, vai piešķirto un /pers. D/ kontā ieskaitīto naudu /pers. C/ saņēma visu uzreiz, vai pa daļām.

Minētajos apstākļos ir atzīstams, ka /pers. C/ ir izdarījis Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (noziedzīgie nodarījumi Nr.8, Nr.9, Nr.10).

Nosakot soda veidu apsūdzētajam /pers. C/, jāņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, kā arī apsūdzētā personību raksturojošie dati.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.panta ceturtajā daļā noteiktajam, apsūdzētais tīši ir izdarījis sešus smagus noziegumus (Krimināllikuma 193.$^{1}$panta otrajā daļā paredzētie) un četrus mazāk smagus noziegumus (Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā un 193.$^{1}$panta pirmajā daļā paredzētie).

Par Krimināllikuma 193.$^{1}$panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likumā paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz trim gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods.

Par šā panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likumā paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likumā paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods.

/pers. C/ izdarījis desmit noziedzīgus nodarījumus, kas apdraud gan personu mantiskās intereses, gan tautsaimniecības intereses finanšu-kredīta sfērā.

/pers. C/ iepriekš notiesāts astoņas reizes (1.sēj.69.-72.lapa, 80.-85.lapa):

1) 1981.gada 30.jūnijā pēc Latvijas Kriminālkodeksa 213.panta otrās daļas, 24.$^{1}$panta ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem nosacīti ar obligātu iesaistīšanos darbā. 1981.gada 7.jūlijā spriedums stājies spēkā;

2) 1982.gada 3.novembrī pēc Latvijas Kriminālkodeksa 85.panta pirmās daļas, 106.panta pirmās daļas, 197.panta pirmās daļas, 204.panta pirmās daļas, 38.panta, 39.panta ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem;

3) 1983.gada 2.martā pēc Latvijas Kriminālkodeksa 204.panta otrās daļas, 38.panta ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem;

4) 1995.gada 20.jūnijā pēc Latvijas Kriminālkodeksa 142.panta otrās daļas, 42.panta ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem. 1995.gada 28.jūnijā spriedums stājies spēkā. 1995.gada 20.jūnijā atbrīvots no tiesas zāles pēc soda izciešanas;

5) 1996.gada 14.oktobrī pēc Latvijas Kriminālkodeksa 139.panta otrās daļas, 15.panta otrās daļas, 17.panta ceturtās daļas, 39.panta ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 3 mēnešiem;

6) 1997.gada 2.jūlijā pēc Latvijas Kriminālkodeksa 139.panta piektās daļas, 38.panta trešās daļas, 41.panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem. 1998.gada 12.februārī spriedums stājies spēkā. 2000.gada 20.septembrī atbrīvots pirms termiņa ar neizciesto sodu 1 gadu 2 mēnešiem 23.dienām;

7) 2001.gada 5.decembrī pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, 51.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 4 mēnešiem. 2001.gada 18.decembrī spriedums stājies spēkā. 2003.gada 23.aprīlī atbrīvots pēc soda izciešanas;

8) 2012.gada 17.decembrī pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, 55.panta ar brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz 8 mēnešiem. 2013.gada 15.janvārī spriedums stājies spēkā.

Pirmās septiņas sodāmības dzēstas Krimināllikuma 63.pantā noteiktajā kārtībā.

/pers. C/ ir administratīvi sodīts (1.sēj.86.-87.lapa), lietā nav datu par 2001., 2004., 2009. un 2013.gadā uzlikto naudas sodu samaksu.

/pers. C/ nesastāv ne psihiatra kabinetā, ne narkologa kabinetā uzskaitē (1.sēj.75.lapa).

Gulbenes novada Daukstu pagasta pārvaldes sniegtajā raksturojumā (1.sēj.73.lapa) norādīta /pers. C/ deklarētā dzīvesvieta – /adrese/ un faktiskā dzīvesvieta – /adrese/. Raksturojumā norādīts, ka pašvaldībai nav zināma /pers. C/ patreizējā nodarbošanās. Nekādas citas ziņas nav sniegtas.

Noziedzīgos nodarījumus /pers. C/ izdarīja tiesas noteiktajā pārbaudes laikā par cita noziedzīga nodarījuma izdarīšanu. Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka /pers. C/ sev nekādus secinājumus nav izdarījis un sistemātiski turpina izdarīt noziegumus. Minētā iemesla dēļ sods par katra nozieguma izdarīšanu viņam nosakāms brīvības atņemšanas veidā.

Nosakot soda mēru apsūdzētajam /pers. C/, jāņem vērā viņa atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi.

Atbildību mīkstinošus apstākļus, kas atbilstu Krimināllikuma 47.pantā noteiktajam, pirmās instances tiesa /pers. C/ nav konstatējusi. Tādus nekonstatē arī Vidzemes apgabaltiesa.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu pirmās instances tiesa pareizi un pamatoti /pers. C/ par atbildību pastiprinošu atzinusi apstākli, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

Atsaucoties uz Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu, Gulbenes rajona tiesa par /pers. C/ atbildību pastiprinošu apstākli atzinusi arī faktu, ka viņa izdarītie noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgo nodarījumu reālo kopību.

Ar 2014.gada 15.maija likumu "Grozījumi Krimināllikumā" (spēkā no 2014.gada 14.jūnija) no Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punkta izslēgts tāds atbildību pastiprinošs apstāklis kā noziedzīgu nodarījumu reālā kopība. Likumdevējs pārejas noteikumus norādītajiem grozījumiem Krimināllikumā nav pieņēmis.

Krimināllikuma 5.panta otrā daļa noteic, ka likumam, kas atzīst nodarījumu par nesodāmu, mīkstina sodu vai ir citādi labvēlīgs personai, ja vien attiecīgajā likumā nav noteikts citādi, ir atpakaļejošs spēks - tas attiecas uz nodarījumiem, kas izdarīti pirms attiecīgā likuma spēkā stāšanās, kā arī uz personu, kura izcieš sodu vai izcietusi sodu, bet kurai saglabājusies sodāmība.

Norādītā iemesla dēļ nav pamata atzīt par atbildību pastiprinošu apstākli to, ka /pers. C/ izdarītie noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgo nodarījumu reālo kopību un šāds atbildību pastiprinošais apstāklis nevar ietekmēt apsūdzētajam nosakāmo sodu. Uz to vērsusi uzmanību arī Augstākā tiesa 2015.gada 30.aprīļa lēmumā. Vidzemes apgabaltiesa šo faktu ņem vērā, nosakot /pers. C/ sodu arī grozītajā apsūdzībā.

Nosakot /pers. C/ sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, kā arī galīgo sodu pēc spriedumu kopības, pirmās instances tiesa piemērojusi daļēju sodu saskaitīšanas principu. Vidzemes apgabaltiesai nav pamats to apšaubīt un lietas iztiesāšanas laikā netika norādīti argumenti cita principa piemērošanai.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti no /pers. C/ par labu cietušajiem AS /Nosaukums / un SIA

/Nosaukums / ir piedzinusi arī aprēķinātos līgumsodus un procentus par kapitāla lietošanu.

Krimināprocesa likuma 350.panta pirmā daļa noteic, ka kompensācija par cietušajam radīto kaitējumu ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Šajā gadījumā Krimināprocesa likums cietušajiem paredz tiesības uz atlīdzinājumu par radīto mantisko zaudējumu. Tiešā mantiskā zaudējuma apmērs AS /Nosaukums / ir 569,14 EUR (Ls 400) un SIA /Nosaukums / ir 71,14 EUR (Ls 50).

Civillikuma 1716.panta izpratnē līgumsods ir pametums, ko kāda persona apņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo savu saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Līgumsods ir saistību tiesību institūts un Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka tas nav noziegumu rezultātā radīts tiešs mantisks zaudējums. Līdz ar to kaitējuma kompensācija šajā daļā nav nosakāma.

Nenosakot mantiskā kaitējuma kompensāciju daļā par līgumsodu, netiek pārkāptas cietušo tiesības, jo saskaņā ar Krimināprocesa likuma 352.panta ceturto un piekto daļu šajā procesā nenoteikto kaitējuma kompensāciju cietušie var prasīt Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā, nemaksājot par to valsts nodevu.

Tādējādi Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka cietušā AS /Nosaukums / pieteikums par kaitējuma kompensāciju apmierināms 569,14 EUR (Ls 400) apmērā, bet SIA /Nosaukums / pieteikums par kaitējuma kompensāciju apmierināma 71,14 EUR (Ls 50) apmērā. Šādā apmērā kompensācija piedzenama no /pers. C/ kā no noziedzīgā nodarījuma rezultātā vainojamās personas. Pārējā daļā Vidzemes apgabaltiesa kompensāciju nenosaka.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Krimināprocesa likuma 563., 564. un 565.pantu, Vidzemes apgabaltiesa

**n o s p r i e d a**

atcelt Gulbenes rajona tiesas 2014.gada 3.jūnija spriedumu.

/pers. C/ atzīt par vainīgu:

- Krimināllikuma 193[1].panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.1) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem;
- Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.2) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem;
- Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.3) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem;
- Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.4) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem;
- Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.5) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 7mēnešiem;
- Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.6) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem;
- Krimināllikuma 193[1].panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.7) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem;
- Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.8) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem;
- Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.9) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem;
- Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (noziedzīgais nodarījums Nr.10) un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu noteiktos sodus daļēji saskaitīt un sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteikt brīvības atņemšanas veidā uz 1 gadu 2 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu noteiktajam sodam daļēji pieskaitīt Gulbenes rajona tiesas 2012.gada 17.decembra spriedumā noteikto neizciesto sodu un galīgo sodu pēc spriedumu kopības noteikt brīvības atņemšanas veidā uz 1 gadu 5 mēnešiem.

Soda izciešanas sākumu /pers. C/ skaitīt no aizturēšanas brīža.

Drošības līdzekli līdz sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atstāt iepriekšējo – nodošana policijas uzraudzībā un aizliegums izbraukt no valsts.

Piedzīt no /pers. C/ par labu AS "4 finance" 569,15 EUR (Ls 400) un par labu SIA "/nosaukums/" 71,14 EUR (Ls 50). Pārējā daļā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot Vidzemes apgabaltiesā kasācijas sūdzību (protestu), izteikto prasību pamatojot ar Krimināllikuma pārkāpumu (Krimināprocesa likuma 574.pants) vai Krimināprocesa likuma būtisku pārkāpumu (Krimināprocesa likuma 575.pants).

Pilns spriedums tiks sagatavots un būs pieejams Vidzemes apgabaltiesas kancelejā 2015.gada 22.decembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Lapiņš

Tiesneses E.Knēgere

G.Kukaine